

Hoe nu verder?

INFORMATIE VOOR SLACHTOFFERS VAN MENSENHANDEL

‘Ik werkte thuis al in de prostitutie en er werd mij verteld dat ik in Nederland meer kon verdienen. We hadden goede afspraken gemaakt. Eenmaal in Nederland waren die afspraken niets meer waard. Ik moest al mijn verdiende geld afstaan en mocht geen klanten weigeren.’
Maya | Hongarije

Als je niet kunt gaan en staan waar je wilt, als iemand je paspoort in beslag heeft genomen, als iemand je geld opeist... dan kan het zijn dat je slachtoffer van mensenhandel bent.

Mensenhandel is een ernstig delict. Misdadigers verdienen veel geld aan het verhandelen van mensen. We noemen dat uitbuiting.
Je wordt uitgebuit als je bijvoorbeeld gedwongen seks hebt met anderen. Of als je gedwongen wordt om te bedelen of ander werk te doen. Als je wordt uitgebuit, doe je iets waar iemand anders geld aan verdient terwijl jij weinig of niets betaald krijgt.
In deze folder vind je meer informatie over je rechten en over verschillende procedures die voor jou belangrijk kunnen zijn.
Meer informatie is ook te vinden op www.hoenuverder.info

De informatie in deze folder geldt voor iedereen die slachtoffer is van mensenhandel:

- Nederlands; bijvoorbeeld slachtoffer loverboy
- EU-onderdanen
- Niet EU-onderdanen
- Meerderjarig; 18+
- Minderjarig; 18-

Het stuk over de verblijfsvergunning geldt alleen voor mensen die nog geen recht hebben om in Nederland te verblijven.

Praten met de politie

Als je denkt dat je slachtoffer bent van mensenhandel, dan kun je je verhaal vertellen aan de politie of een andere opsporingsdienst, zoals de Koninklijke Marechaussee (KMar) en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Misschien heb je dat al gedaan. De politie zal veel vragen stellen, dat kan soms lastig voor je zijn. Toch is het belangrijk om met de politie te praten over wat je hebt meegemaakt. Op die manier help je mee aan het onderzoek naar de daders. Als je nog niet zeker weet of je dit wilt, dan kun je daar rustig over nadenken. Je kunt er voor kiezen om aangifte te doen of een getuigenverklaring af te leggen. In beide gevallen vertel je de politie wat er is gebeurd. Voor het gemak hebben wij het verder in deze brochure over aangifte doen.

BEDENKTIJD Wil je graag je verhaal delen maar kun je - om wat voor reden dan ook - nog niet alles vertellen, dan krijg je van de politie maximaal drie maanden de tijd om na te denken. De politie begrijpt dat het moeilijk is om alles in één keer te vertellen. Die drie maanden nadenktijd heet 'bedenktijd'. Je kunt na deze bedenktijd aangifte doen of een getuigenverklaring afleggen. Tijdens deze drie maanden mag je in Nederland blijven. Je hebt dan de mogelijkheid om naar een opvanghuis te gaan, maar je mag ook zelf onderdak zoeken. Je krijgt in die drie maanden geld om van te leven. Dit geld moet je aanvragen, je krijgt het niet meteen. Fijn is dat je ook verzekerd bent voor medische zorg zodat je naar de dokter kunt als dat nodig is. Deze verzekering vraag je tegelijk met het geld aan. Hoe je dat precies doet, kun je aan de politie vragen of aan CoMensha.

MEEWERKEN AAN HET ONDERZOEK Wil je direct meewerken aan het onderzoek? Dat kan. Dan doe je bijvoorbeeld aangifte of leg je een getuigenverklaring af. Als je het moeilijk vindt om met een mannelijke politieagent te praten, dan mag je altijd om een vrouwelijke politieagent vragen. Na het afleggen van je verklaring start de politie een onderzoek naar de daders. De politie zal tijdens de aangifte alles opschrijven en het gesprek opnemen. Het beste is om in dit gesprek alles te vertellen wat je weet. Spreek je geen Nederlands, dan is er een tolk om voor je te vertalen. De politie vraagt je om onder je verklaring een handtekening te zetten.

Over de mogelijkheden van het doen van aangifte of het afleggen van een getuigenverklaring kan de politie je meer uitleg geven. Op de website vind je hier meer informatie over.

‘Toen ik vijf jaar was, ben ik uit het weeshuis meegenomen door drie vreemde mannen. Vanaf toen moest ik seksuele handelingen bij ze verrichten. Later hebben ze me doorverkocht aan een andere man. Ik heb inmiddels in vijf verschillende landen in de prostitutie gewerkt.’
Song Yan | China

Na het gesprek start de politie een onderzoek. Het kan zijn dat ze tijdens dit onderzoek nog vragen hebben. Zij vragen je dan of je weer naar het politiebureau wilt komen. Let op: als je aangifte hebt gedaan ben je verplicht om mee te werken aan het onderzoek.

VERBLIJFSVERGUNNING Als je meewerkt aan het onderzoek, krijg je een verblijfsvergunning voor één jaar. Omdat je misschien geen paspoort hebt, word je het eerste jaar vrijgesteld van het paspoortvereiste. Dat betekent dat je nog geen paspoort hoeft te hebben. Vraag je na één jaar een verlenging van je verblijfsvergunning aan, dan moet je wél een paspoort hebben. Dat is vaak lastig, maar probeer het altijd. De politie kan je hiermee helpen. Als je géén paspoort kan krijgen, moet je kunnen aantonen dat je er alles aan hebt gedaan om een paspoort te krijgen. Kun je dit niet aantonen, dan is de kans groot dat je aanvraag wordt afgewezen.

FINANCIËN EN OPVANG NA AANGIFTE Na het doen van aangifte krijg je geld om van te leven en kun je naar een opvanghuis gaan. Als je aangifte hebt gedaan, vraagt de politie een verblijfsvergunning aan. Na een tijdje krijg je een pasje met je naam en foto erop zodat je kunt laten zien wie je bent en dat je in Nederland mag verblijven. Je mag net zolang in Nederland blijven totdat de politie klaar is met het onderzoek. Al die tijd krijg je ook geld in de vorm van een uitkering. Deze uitkering moet je aanvragen bij de gemeente. Je moet ook een ziektekostenverzekering aanvragen, zodat je bent verzekerd voor medische zorg.

SEPOT EN BEKLAG Als de politie geen onderzoek meer doet naar jouw zaak, dan kan de Officier van Justitie beslissen dat de zaak wordt gestopt. Dat heet een sepot. Hiertegen kun je een klacht indienen, een beklag. Dit doe je via je advocaat. Je kunt tijdens het beklag een verblijfsvergunning op andere gronden aanvragen. Je advocaat kan je hier meer over vertellen.

Een sepot betekent dat je zaak niet verder wordt behandeld en wordt afgesloten.

DE PROCEDURE IN STAPPEN:

1. Melding
2. Gesprek met de politie
3. Bedenktijd
4 Aangifte
5. Opsporingsonderzoek
6. Beslissing officier van justitie wel/niet verder gaan met onderzoek

'Ik kwam naar Nederland om geld te verdienen. Ik werkte 16 uur per dag, vijf dagen per week in een champignon-kwekerij. Het beloofde salaris kreeg ik niet. Steeds als ik er om vroeg, kwamen ze met een andere smoes. Nu, na drie maanden werken, heb ik nog steeds geen geld gehad. Ik wil graag terug naar mijn vrouw en kinderen.'

Andrej | Roemenie

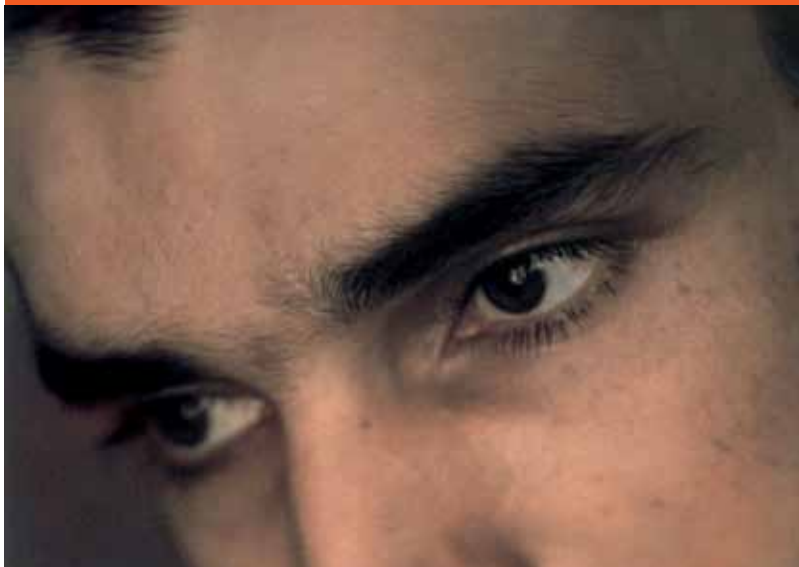
‘Medische en juridische bijstand’

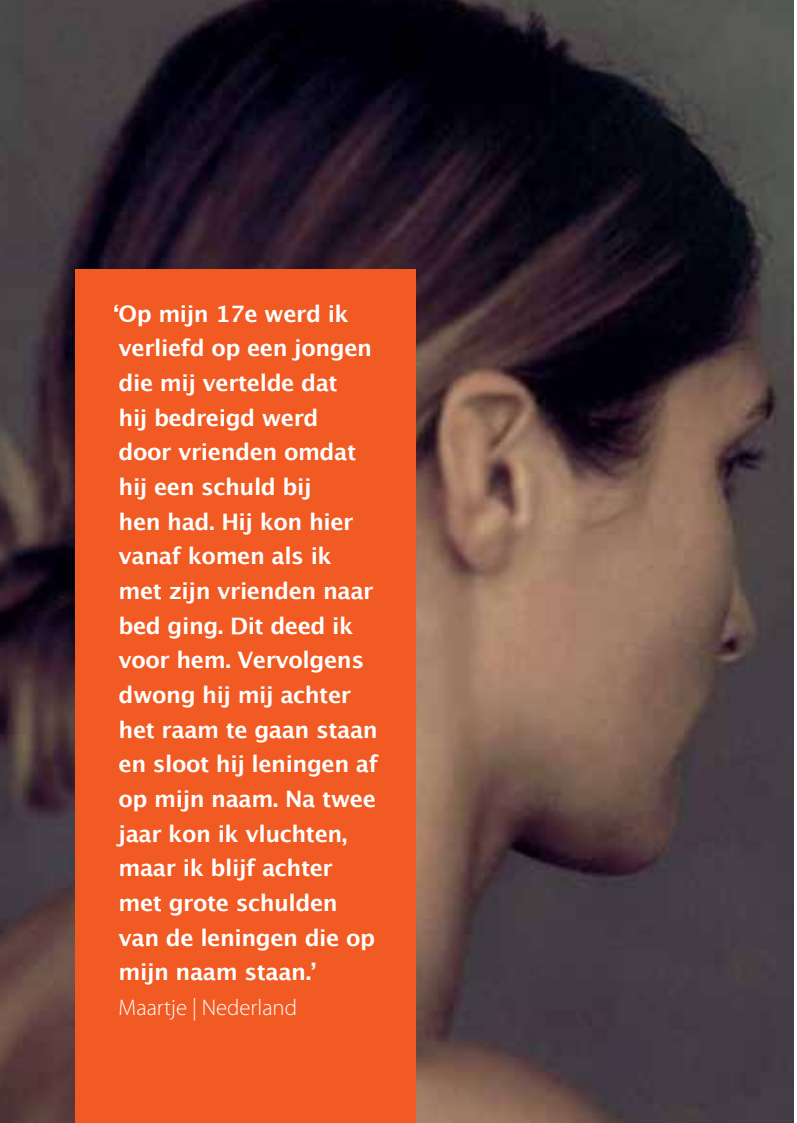
MEDISCHE BIJSTAND Je hebt altijd recht op medische bijstand. Het maakt niet uit of je nog in je bedenktijd zit of al aangifte hebt gedaan; in alle gevallen kun je de volgende stappen ondernemen:

- Als je niet uit de Europese Unie (EU) komt, moet je jezelf laten testen op tuberculose (TBC). Hiervoor krijg je een formulier van de politie. Deze test kun je gratis laten doen bij de GG&GD.
- Als je seks hebt gehad met mannen of vrouwen die je niet kent, kun je je laten onderzoeken op geslachtsziektes en HIV. Je mag je laten testen bij de Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GG&GD). Dit is meestal gratis.
- Heb je lichamelijke klachten of psychische klachten, zoals nachtmerries en slapeloosheid, dan kun je naar een dokter. Die kan je vertellen wat je kunt doen, of je medicijnen geven waardoor je je misschien beter gaat voelen. Dit is niet gratis, maar wordt betaald uit de zorgverzekering die je hebt afgesloten. In de bedenktijd wordt de zorgverzekering voor je aangevraagd. Als je al aangifte hebt gedaan maar de zorgverzekering nog niet hebt aangevraagd, moet je dat alsnog doen.

JURIDISCHE BIJSTAND Het is prettig als iemand je helpt met je procedure. Dat betekent dat iemand voor jou in de gaten houdt wanneer je iets moet doen voor bijvoorbeeld je verblijfsvergunning. Dit kan een advocaat voor je doen. Er zijn advocaten die veel ervaring hebben met het verblijfsrecht van slachtoffers van mensenhandel. Wie dat precies zijn, kan CoMensha je vertellen.

Je hebt recht op een advocaat dus vraag er altijd naar. Vaak hoef je niets te betalen. Als je wel iets moet betalen, dan is dat één keer en dat kun je betalen van het geld dat je krijgt.

‘Op mijn 17e werd ik verliefd op een jongen die mij vertelde dat hij bedreigd werd door vrienden omdat hij een schuld bij hen had. Hij kon hier vanaf komen als ik met zijn vrienden naar bed ging. Dit deed ik voor hem. Vervolgens dwong hij mij achter het raam te gaan staan en sloot hij leningen af op mijn naam. Na twee jaar kon ik vluchten, maar ik blijf achter met grote schulden van de leningen die op mijn naam staan.’

Maartje | Nederland

Opvang en hulpverlening

OPVANG Als je geen plaats hebt om te slapen, kun je in een opvanghuis terecht. Dit kan als je in de bedenktijd zit, als je al een verklaring hebt afgelegd of als je naar de politie wilt maar nog geen gesprek hebt gehad.

Een opvanghuis is een groot huis waar mensen tijdelijk wonen. Je hebt opvanghuizen speciaal voor vrouwen en kinderen, of speciaal voor mannen. Er zijn ook opvanghuizen waar mannen/vrouwen en kinderen wonen. Je krijgt een kamer alleen of je deelt je kamer met iemand van hetzelfde geslacht. Mannen en vrouwen liggen nooit bij elkaar op één slaapkamer.

De opvanghuizen hebben als doel om je rust en veiligheid te bieden. Er werken mensen die samen met jou de eerste zaken opstarten, zoals geld aanvragen. Het kan zijn dat je niet lang kunt blijven in het opvanghuis. Er wordt dan een andere plek voor je gezocht. In alle opvanghuizen gelden regels waaraan je je moet houden. Als je je niet aan deze regels houdt, kun je weggestuurd worden. Dan kan het zijn dat je op straat komt te staan.

GEEN OPVANG Als je niet naar een opvanghuis wilt, kun je ervoor kiezen om bij vrienden of andere mensen te gaan wonen. Let op: het kan zijn dat je in dit geval geen geld krijgt. Dat ligt er aan of je van de gemeente bij die vrienden mag wonen. Zorg er voor dat je een organisatie vindt die met jou kan kijken wat je wel en niet kunt doen. CoMensha kan je hiermee helpen.

HULPVERLENING Nederland heeft veel organisaties die hulp aanbieden. Je kunt hulp krijgen bij bijvoorbeeld het aanvragen van een uitkering, het zoeken naar een opvanghuis, het vinden van een eigen woning, doktersbezoek, inschrijving bij de gemeente of aanmelding bij een advocaat. Wil je die hulp, bel dan naar CoMensha. Je krijgt dan telefoonnummers van organisaties bij jou in de buurt.

SCHADEVERGOEDING Als je schade hebt geleden, bijvoorbeeld financiële schade of lichamelijk of geestelijk letsel, dan kun je op verschillende manieren proberen om deze schade vergoed te krijgen. Bijvoorbeeld door bij de rechter te vragen om schadevergoeding door de dader. Ook kan je in bepaalde gevallen een eenmalige financiële tegemoetkoming aanvragen bij het Schadefonds geweldsmisdrijven. Je advocaat, Slachtofferhulp Nederland of het Slachtofferloket kunnen je hierbij helpen. Voor meer informatie kun je bellen met CoMensha of kijken op www.hoenuverder.info

'Mijn zoon en ik werden gedrogeerd en vanuit Bulgarije vervoerd naar Nederland. Van daaruit moesten we doorreizen naar de Verenigde Emiraten voor de orgaanhandel. Op het vliegveld heb ik een vrouw aangesproken. Zij heeft de politie gewaarschuwd.'

Roxana | Bulgarije

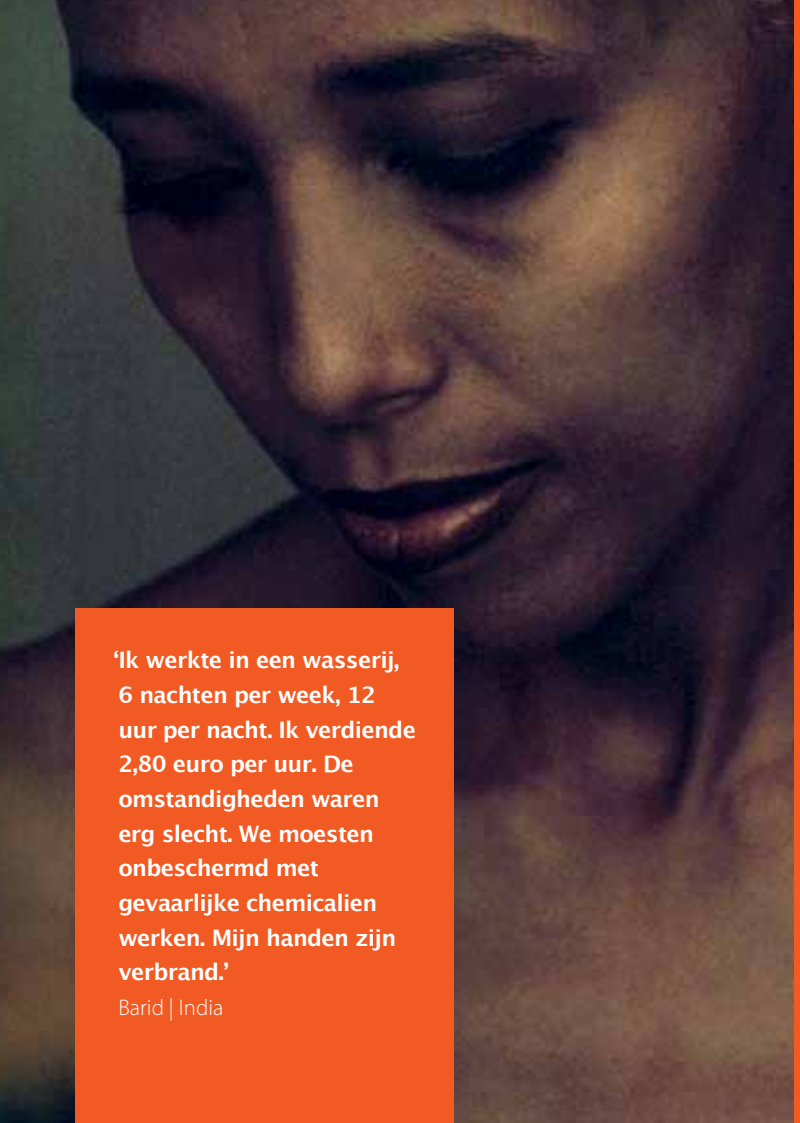
Terugkeer

(VRIJWILLIGE) TERUGKEER Als je geen aangifte wilt doen of je hebt wel aangifte gedaan en je wilt terug naar je land en/ of familie dan kan dat. Je kunt tegen de politie of hulpverlener zeggen dat je terug wilt. Er wordt dan een afspraak gemaakt met de International Organisation for Migration (IOM). Zij regelen dan de reis terug naar huis. Vaak krijg je een klein geldbedrag mee om de eerste dagen van te kunnen leven.

NIET VRIJWILLIGE TERUGKEER Als de politie niet verder gaat met het onderzoek en je hebt via je advocaat geen beklag ingediend of geen andere verblijfsvergunning aangevraagd, dan moet je Nederland verlaten. Ook als je wel een andere verblijfsvergunning hebt aangevraagd, maar deze niet hebt gekregen moet je Nederland verlaten. Dit kun je zelf doen via het IOM. Doe je dat niet, dan kun je in de gevangenis terechtkomen en zorgt de politie dat je teruggaat naar je land.

MINDERJARIG Voor minderjarigen die Nederland binnenkomen verloopt de opvang iets anders. Je bent minderjarig als je onder de 18 jaar bent. Als minderjarige mag je niet kiezen waar je naartoe gaat. Je wordt naar een opvang gebracht waar alleen minderjarigen wonen. Verder krijg je een advocaat en een voogd toegewezen. Je voogd is iemand die je wettelijk vertegenwoordigt namens de overheid. Hij of zij helpt je tijdens de procedure en let er op dat alles goed met je gaat. Als minderjarige ga je naar school. Tijdens de opvang wordt er samen met de voogd gekeken wat de vervolgstappen zijn.

‘Ik werkte in een wasserij, 6 nachten per week, 12 uur per nacht. Ik verdiende 2,80 euro per uur. De omstandigheden waren erg slecht. We moesten onbeschermd met gevaarlijke chemicalien werken. Mijn handen zijn verbrand.’

Barid | India

Over CoMensha

COMENSHA (Coördinatiecentrum Mensenhandel) is het landelijk meldpunt voor de centrale aanmelding, plaatsing en registratie van slachtoffers van mensenhandel. CoMensha organiseert en coördineert de eerste opvang van (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel en zet de hulpverlening in gang.
T 033 448 11 86

Belangrijke telefoonnummers

COMENSHA
T 033 448 11 86

IND (ook voor asiel)
T 0900 123 45 61

POLITIE
T 0900 88 44

KMAR
T 0343 52 89 99

SLACHTOFFERHULP NEDERLAND
T 0900 01 01

SCHADEFONDS GEWELDSMISDRIJVEN
T 070 414 20 00

INSPECTIE SZW
T 0800 270 00 00

GGD NEDERLAND
T 030 252 30 04

IOM
T 070 318 15 00

SLACHTOFFERLOKET
www.slachtofferloket.nl

MEER INFORMATIE OVER DEZE ORGANISATIES VIND JE VIA WWW.HOENUVERDER.INFO

COMENSHA
Coördinatiecentrum Mensenhandel
La Strada Nederland

Deze brochure is gemaakt door het Coördinatiecentrum Mensenhandel (CoMensha), in samenwerking met het ministerie van Veiligheid en Justitie en de politie.

Johan van Oldenbarneveltlaan 34-36
3818 HB Amersfoort
T 033 448 11 86
E info@comensha.nl

www.comensha.nl
www.mensenhandel.nl